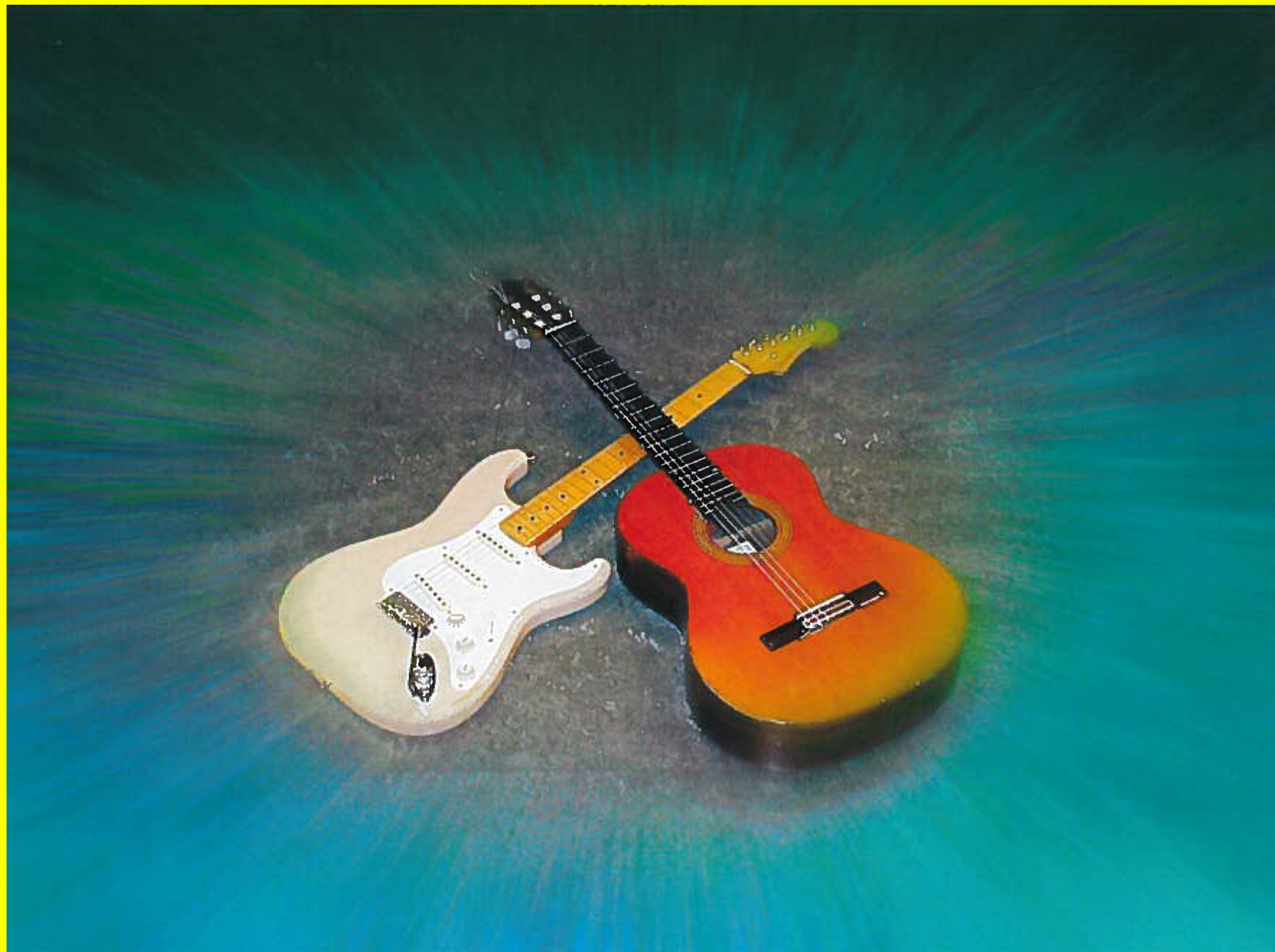

TORE MORTEN ANDREASSEN FIGENSCHOW
KARSTEN ANDERSEN

Gitarkompbok 5

Bossa Nova for fingerspillsgitar

TMA MUSIC NR 08 - 2012

TMA MUSIC

Forord

Kjære gitarist!

Du leser nå femte bind i en serie kompbøker for fingerspillsgitar. Disse tar for seg ulike typer komp av populærmusikk. Denne boken er en grunninnføring i hvordan man kan kompe Bossa Nova på gitar. Målet er at du som leser, på en oversiktlig måte, får innblikk i forskjellige typer komp og hvordan disse er oppbygd.

Vi er av den oppfatning at behovet for læreverk av denne typen er stort. Gitarister fokuserer ofte på det solistiske. Få har et bevisst forhold til det å spille et godt komp til en melodi! Dette vil vi gjennom denne boken og de øvrige bøkene i serien være med på å forandre.

Boken kan like gjerne brukes i undervisningssammenheng som til selvstudium. Eksemplene er notert både med noter og tabulatur for at flest mulig skal få utbytte av boken.

Lykke til!

**Tore Morten Andreassen
Karsten Andersen**

INNHold	
BOKENS INNHold/OPPByGGING	3
KOMPFIGURER	5
KOMPFIGUR MED AKKORDSKIFTER	
BESIFRING	11
AKKORDFORANDRINGER	15
ERSTATNINGSAKKORDER	
ERSTATNINGSAKKORDER I NEDADGÅENDE BASSLINJE	18
ERSTATNINGSAKKORDER I OPPADGÅENDE BASSLINJE	26
KROMATISK OPP- ELLER NEDGANG TIL ALLE AKKORDER	32
GJØRE OM MELODIER FRA ANDRE SJANGRE TIL BOSSA NOVA	37

Generelt:

Boken er delt inn i ni kapitler som omhandler fingerspillskomp av Bossa Nova.

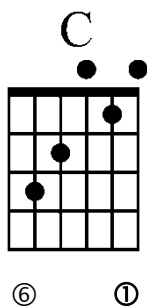
Boken tar utgangspunkt i det å lage et stilriktig komp innenfor Bossa Nova. Eksemplene viser hvilke kompfigurer som vanligvis brukes. Grunnprinsippet er at gitaren alene skal kunne låte som et fullverdig komp, dvs. at man spiller både bass/akkord og rytmeseksjonfigurer.

Dette bør du vite:

I forbindelse med kompteknikk forutsettes det kjennskap til en del begreper:

- Akkorder/besifring
- Posisjonspill
- Tabulatur
- Transponering

Akkorder/besifring:

Gitarakkorder illustreres ved hjelp av et diagram som viser gitarhalsen pekende oppover. De sorte prikkene (•) viser hvor en skal trykke ned på gitarhalsen (venstre hånd). Prikkene over diagrammet viser løse strenger som kan klinge med i akkorden. Bokstaven over diagrammet viser hvilket navn akkorden har, f. eks. betyr bokstaven C at det er en C-dur akkord. Når det står to bokstaver med en skråstrek mellom, f. eks. C/E, betyr det akkorden C-dur med tonen E i bassen.

Symbolene ⑥ til ① viser til de ulike gitarstrengene.

① = E, den tynneste strengen (til høyre i diagrammet)

② = H

③ = G

④ = D

⑤ = A

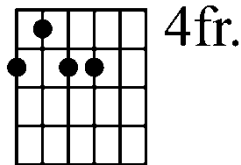
⑥ = E, den tykkeste strengen (til venstre i diagrammet)

0 = løs eller åpen streng

Posisjonsspill:

A7#9

Stort tall, med endelsen fr., angir hvilken posisjon (fra hvilket bånd) grepet spilles i på gitarhalsen. F. eks. viser tallet 4fr. at grepet gripes med utgangspunkt i fjerde bånd (posisjon). At grepet da spilles i fjerde posisjon vises ved at ingen fingre på venstre hånd griper lenger ned på halsen enn fjerde bånd.

Boken angir ikke bestemt hvilke posisjoner kompet skal spilles i. Det er angitt forslag for dette i tabulaturet under hvert kompleksempel. En generell regel, som ikke er absolutt, er at man holder seg til de samme strengene i akkordene. Spiller man f.eks. akkordene på ①, ② og ③ streng, så prøver en å holde seg til det hele melodien gjennom. Dette fordi man ønsker å oppnå samme klang i kompet uansett akkord. Hvorledes man løser dette er opp til den enkeltes smak og behag. Noen ganger klinger det best spilt i posisjon på ①, ② og ③ streng eller ②, ③ og ④ streng, mens andre ganger klinger det best med løse strenger i første posisjon.

Tabulatur:

C   Am7   Dm7   G7

T
A
B

Under noen kompfigurene er det utskrevet et alternativt notasjonssystem (tabulatur). Dette viser gitarhalsen ved hjelp av seks linjer, en for hver streng. Den nederste linjen viser ⑥ streng på gitarhalsen, mens den øverste viser ① streng. Tallene på disse linjene viser hvilket bånd man skal trykke ned (venstre hånd).

Transponering:

Er melodien skrevet i f. eks. C-dur, kan den transponeres til G-, E- eller A-dur, alt etter hva som passer. Ved transponering kan det forekomme at kompet må tilpasses den nye tonearten. F. eks at bassene oktaveres (spilles oktaven over eller under),

KOMPFIGURER

Kompfigurene er sammensatt av bass og akkorder. Bassene spiller grunn- og vekselbass enten med eller uten punktert rytme. Akkordene kan spille ulike rytmiske, synkoperte mønstre over. Legg merke til at der hvor grunnbassen spilles på ⑤, spilles vekselbassen på ⑥ streng. Og hvor grunnbassen er på ⑥ streng, spilles vekselbassen på ⑤ streng. Akkordene legges nesten alltid på ②, ③ og ④ streng

Bassfigur: Bassene spilles generelt enten med punktert rytme eller med jevn rytme

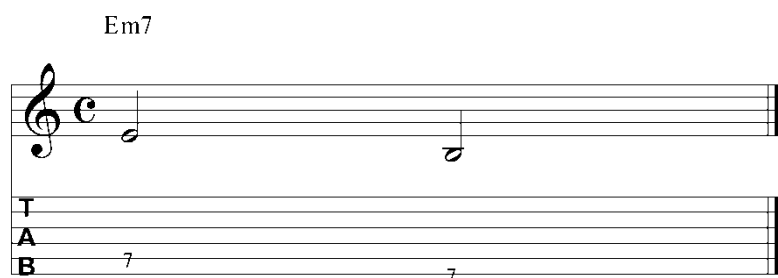
Eks. 1: Bass med punktert rytme. Em7 spilles i VII posisjon.

Em7

Eks. 2: Bass uten punktert rytme:

Em7

Kompfigur spilt med bass og akkord. Legg merke til de rytmiske variasjonene:
Her er noen eksempler med mange muligheter. Em7 brukes for eksemplets skyld:

Eks. 1:

Em7

Eks. 2:

Em7

T
A
B

Eks. 3:

Em7

T
A
B

Eks. 4:

Em7

T
A
B

Eks. 5:

Em7

T
A
B

Eks. 6:

Em7

T 8 8 8 8 | 8 8 8 8
A 9 9 9 9 | 7 7 7 7
B 7 7 7 7 | 7 7 7 7

Kompfigur uten punktert rytme:

Eks.1:

Em7

T 8 8 8 8 | 8 8 8 8
A 9 9 9 9 | 7 7 7 7
B 7 7 7 7 | 7 7 7 7

Eks. 2:

Em7

T 8 8 8 8 | 8 8 8 8
A 9 9 9 9 | 7 7 7 7
B 7 7 7 7 | 7 7 7 7

Eks. 3:

Em7

T 8 8 8 8 | 8 8 8 8
A 9 9 9 9 | 7 7 7 7
B 7 7 7 7 | 7 7 7 7

Eks. 4:

Em7

T
A
B

Eks. 5:

Em7

T
A
B

Eks. 6:

Em7

T
A
B

KOMPFIGUR MED AKKORDSKIFTER

Kompfigurene har en rytmisk figur som går over to takter med en akkord. De videre eksemplene vil vise akkordskiftene hvor det er en akkord i hver takt og akkordskifte med to akkorder i hver takt. Legg merke til hvorledes akkorden og basstonen i akkordskiftene noen steder antesiperes, dette er typisk for Bossa Nova.

Under vises eksempler med akkordskifte med en akkord i hver takt og med to akkorder i hver takt. Ulike akkorder og bassmønstre er brukt i eksemplene.

Eks.1: En akkord i hver takt:

Em7 Am7

T	8	8	8	5	5	5	5	5
A	9	9	9	5	5	5	5	5
B	7	7	7	5	5	7	7	7

Eks. 2: Takter med to akkorder i spilles kun med grunnbass :

Em7 Am7 D9

T	8	8	8	5	5	5	5	5
A	9	9	9	5	5	4	4	4
B	7	7	7	5	5	5	5	5

Eks. 3: To akkorder i hver takt:

Em7 H7 Am7 D9

T	8	8	7	5	5	5	5	5
A	9	9	7	5	5	4	4	4
B	7	7	7	5	5	5	5	5

Eks. 4: En akkord i hver takt:

Example 4: A 4-measure piece in G major, C major, with one chord per measure. The chords are Em7, Am7, and D9. The notation includes a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature (C). The bass line is shown with fingerings: 7, 7, 5, 5, 7, 7, 5.

Eks. 5:

Example 5: A 4-measure piece in G major, C major, with one chord per measure. The chords are Em7, Am7, D9, and Gmaj7. The notation includes a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature (C). The bass line is shown with fingerings: 7, 7, 5, 5, 5, 5, 4, 3.

Eks. 6:

Example 6: A 4-measure piece in G major, C major, with one chord per measure. The chords are Em7, H7, Am7, D9, and Gmaj7. The notation includes a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature (C). The bass line is shown with fingerings: 7, 7, 7, 5, 5, 4, 4, 3.

BESIFRING

Utgivelser av Bossa Nova melodier finnes ofte i samlebøker hvor det er melodier i flere ulike stilarter. Besifringen som er skrevet er ofte generell og laget for å passe til alle stilartene. Besifringen som er brukt varierer også fra utgave til utgave. Det er generelt sagt ikke tatt nok hensyn til akkorder og akkordvendinger som er typiske for den enkelte stilart.

Årsaken til den generelle besifringen er at flere instrumenter skal kunne bruke den. Utgangspunktet er ofte et piano som har helt andre muligheter til å legge akkorder tett enn på gitar. På gitaren er det helt andre hensyn som spiller inn, som for eksempel hvilke akkorder som kan anvendes og som medvirker i akkordsammenhengen.

I melodiene som brukes i denne boka er utgangspunktet en generell besifring av melodien. Ut fra hva som er typisk for akkordspill på gitar og hva som er stiltypisk for Bossa Nova vil forslag til andre akkorder som kan brukes i stedet for eller i tillegg til den opprinnelige besifringen brukes.

Melodi I

Em7   Am7   D7   Gmaj7

8   Cmaj7   D7   Gmaj7   F#7

14   Am7   H7   H7   Em7

Kompfigur: Her er en tilfeldig foreslått kompfigur. Eks. 1 spilles med jevne basser, Eks. 2 spiller med punkttert rytme i bassfiguren. Velg alternativt en annen kompfigur etter eget ønske:

Eks. 1:

Em7

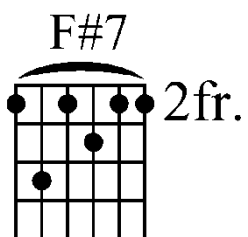
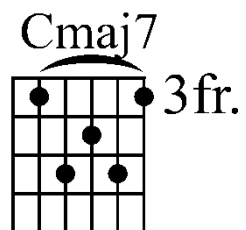
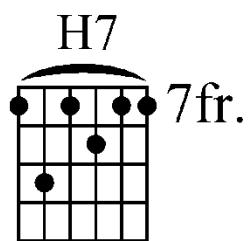
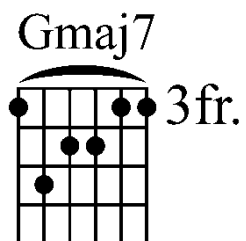
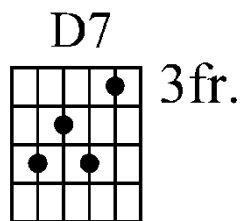
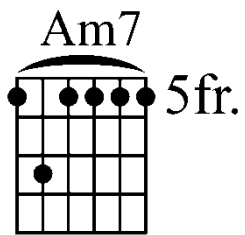
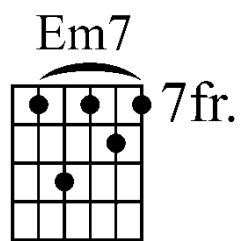
T	8	8	8	8	8	8	8	8	8
A	9	9	9	9	9	9	9	9	9
B	7	7	7	7	7	7	7	7	7

Eks. 2:

Em7

T	8	8	8	8	8	8	8	8	8
A	9	9	9	9	9	9	9	9	9
B	7	7	7	7	7	7	7	7	7

Akkordoversikt:

Her er en oversikt over noen av de vanligste akkordtypene som brukes i Bossa Nova.

For eksemplet skyld er det skrevet i C

Dur	Moll	
C	Cm	
C7	Cm7	Cdim

Utvidede akkorder

C9	Cm7	Cdim
Cmaj7	Cm9	
C6/9	Cm6/9	
C13	Cm11	
C7b13		

Akkorder som kan betegnes som “effekt” akkorder og som brukes i kortere perioder:

C11	
C9#11	
C#9	
C#5#9	
C7b9	
C7b5	Cm7b5
Cmaj9	

AKKORDFORANDRINGER

Komp til Bossa Nova-melodier kan spilles med enkle akkorder, eller med utvidede akkorder.

Akkordene en velger må ha samme "klang". Akkorder som "stikker" seg ut forandres. Legg akkordene så nært hverandre som mulig, slik at det blir tett stemmeføring.

Hensikten er å få kompet til å bli stabilt rytmisk og klanglig.

Unngå store posisjonsskifter. Legg akkordene helst i en posisjon eller tilnærmet samme posisjon. Akkordene forandres slik at de legges tett.

Variasjon i kompet er ønskelig.

Kompet kan forandres rytmisk. Varier med valg av posisjoner. For eksempel: første del spilles i posisjon, annen del i første posisjon – akkordene forandres.

Bassene legges konsekvent på ⑤ og ⑥ streng, akkordene for det meste til ② ③ ④ streng.

Sekstakkorder (C6, Cm6 osv.) forandres som regel. Sekstakkorden klinger for "tynt".

F.eks: en C6 forandres til C, C6/9, Cmaj7, C13, C9 eller C7 alt etter sammenheng.

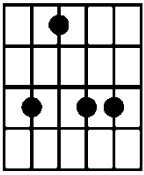
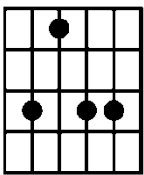
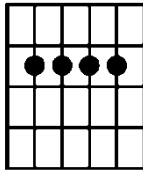
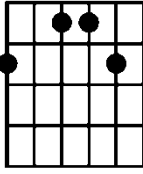
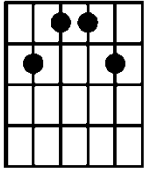
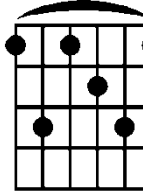
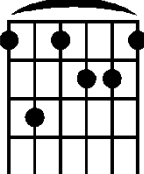
Enkelte akkorder har en bestemt posisjon de spilles i, spilles kompet i en annen posisjon forandres akkorden til en som passer posisjonen. For eksempel: H9 er an annenposisjons-akkord og spilles bare i annenposisjon. Spilles kompet i VII posisjon forandres H9 til H13, Hmaj7 eller H7.

A: Melodi I med akkordforandringer

Her spilles akkordene tilnærmet VII posisjon

The musical score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). It consists of three staves of music. Above the first staff are the chords Em9, Am9, D13, and G9. Above the second staff are C9, D13, G9, and F#11. Above the third staff are Am9, H7b13, H7b13, and Em9. The score includes several triplet markings (indicated by a '3' over a group of notes) and a first/second ending structure starting at measure 14.

Akkordoversikt

<p>Em9</p> <p>5fr.</p>	<p>Am9</p> <p>10fr.</p>	<p>F#11</p> <p>9fr.</p>
<p>C69</p> <p>7fr.</p>	<p>G69</p> <p>9fr.</p>	<p>D13</p> <p>10fr.</p>
<p>H7b13</p> <p>7fr.</p>		

B: Melodi I med akkordforandringer Her spilles akkordene tilnærmet I - III posisjon

Em9   Am9   D9   G⁶₉

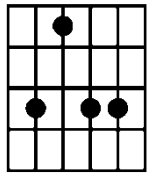
C⁶₉   D9   G⁶₉   F#11

Am9   H7#9   H7#9   Em9

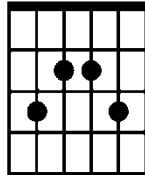

Em9

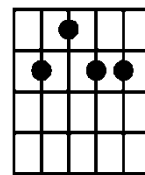

5fr.

C69

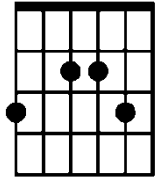

D9

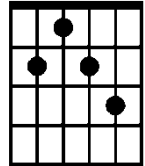

4fr.

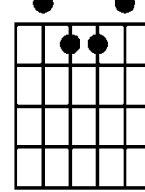
G69

H7#9

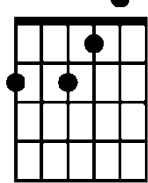

Am9

5fr.

F#11

ERSTATNINGSAKKORDER

Ved visse akkordsammensetninger kan en eller flere akkorder byttes ut med erstatningsakkord(er). Hensikten er å oppnå en kromatisk bassgang mellom to eller flere akkorder.

ERSTATNINGSAKKORDER I NEDADGÅENDE BASSLINJE

Utgangspunktet for å bruke erstatningsakkorder i nedadgående linje er et diatonisk trinn mellom to påfølgende akkorder eller annenhver akkord.

Mellom to akkorder i diatonisk forhold til hverandre kan en akkord settes inn i mellom.

Er det et diatonisk skalatrinn mellom annenhver akkord, kan akkorden imellom byttes ut.

Disse ”mellomakkordene” byttes ut med erstatningsakkorder, for å oppnå en kromatisk basslinje. Logikken er at man leter etter plass mellom annenhver akkord for å kunne lage en nedadgående, kromatisk basslinje. Disse akkordene er oftest dominantakkorder til neste akkord. For å skape kromatisk linje erstatter man denne dominantakkorden med en ”tritonussubstitusjon”. F. eks. F9- Bb13- Eb6/9. Bb13 er dominantakkorden som leder til neste akkord, Eb6/9. For å skape en nedadgående, kromatisk basslinje erstatter man Bb med tritonus, E. Slik får man en ”tritonussubstitusjon”

Spilles bassen på ⑥ streng er erstatningsakkorden en 7b5 akkord.

Spilles bassen på ⑤ streng er erstatningsakkorden en 9 akkord eller en variant av denne (7b9, 7b5 eller 6/9 akkord).

Melodi II

Fmaj7 G7 Gm7
 C9 1.Fmaj7 F#7b5 2.Fmaj7
 F#maj7 H9 F#m7
 D9 Gm7
 Eb9 Am7 D7b9 Gm7
 C7b9 Fmaj7 G7
 Gm7 C9 Fmaj7

Kompfigur: Her er en tilfeldig foreslått kompfigur. Eks. 1 spilles uten punktert rytme i bassfiguren, Eks. 2 spiller med punktert rytme i bassfiguren. Velg alternativt en kompfigur etter eget ønske:

Eks. 1:

Fmaj7

T	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Eks. 2:

Fmaj7

T
A
B

Akkordoversikt:

Fmaj7

G7

3 fr.

Gm7

3 fr.

C9

F#7b5

H9

F#m7

D9

4 fr.

Am7

5 fr.

F#maj7

2 fr.

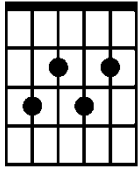
Eb9

5 fr.

D7b9

4 fr.

C7b9

Eksempler på Erstatningsakkordbruk i Melodi II. Nedadgående basslinje:

Eks. 1: Takt 5

Chord progression: Gm7, C9, Fmaj7. Substitution: G $\flat$ 7 $\flat$ 5.

Eks. 2: Takt 23

Chord progression: Am7, D7 $\flat$ 9, Gm7, C7 $\flat$ 9, Fmaj7. Substitutions: A $\flat$ 7 $\flat$ 5, G $\flat$ 7 $\flat$ 5.

Eks. 3: Takt 24

Chord progression: D7 $\flat$ 9, Gm7, C7 $\flat$ 9, Fmaj7. Substitution: D $\flat$ 7 $\flat$ 5.

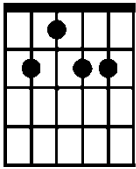
Melodi II med akkordforandringer

Fmaj7   G13   Gm7
 C9   1. Fmaj7   F#7b5   2. Fmaj7
 F#maj7   H9   F#m7
 D9   Gm7
 E9   Am7   D7b9   Gm7
 C7b9   Fmaj7   G13
 Gm7   C9   Fmaj7

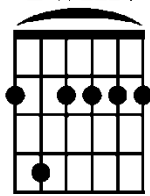
Akkorder til melodi II. Akkordforandringer

Fmaj7   G13   Gm7
 C9   F#7b5   F#maj7
 3 fr.   3 fr.   2 fr.

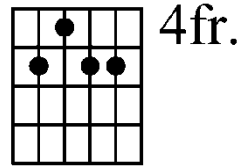
H9

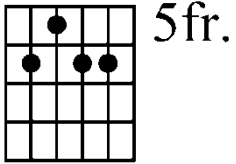
F#m7

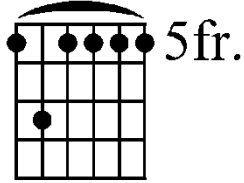
D9

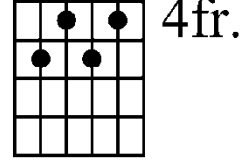
Eb9

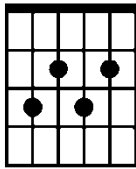
Am7

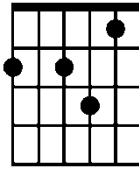
D7b9

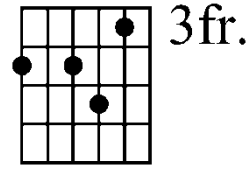
C7b9

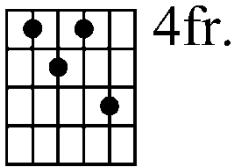
Gb7b5

Ab7b5

Db7b5

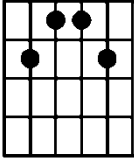
Akkordforandringer spilt i posisjon:

The image shows a musical score for guitar, consisting of seven staves of music. Each staff contains a melodic line in the treble clef and a series of chord changes indicated by text above the staff. The chords are: F69, G69, Gm9, C13, C7b13, F69, F#69, F69, F#69, H13, F#m9, D13, Gm9, E713, Am9, D7b13, Gm9, C7b13, F69, G69, Gm9, C13, and F69. The music is written in a key signature of one flat (B-flat) and a 4/4 time signature. The notation includes eighth and quarter notes, rests, and bar lines. Some chords are marked with a first or second ending bracket.

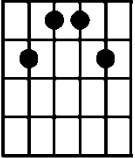

Akkordoversikt:

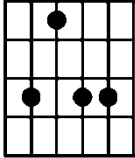
F69 7fr.

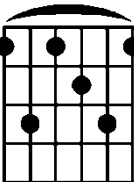
G69 9fr.

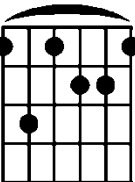
Gm9 8fr.

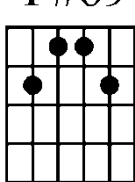
C13 8fr.

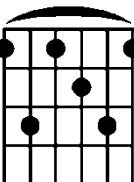
C7b13 8fr.

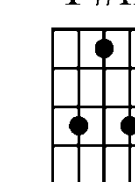
F#69 8fr.

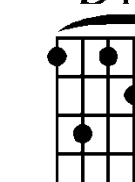
H13 7fr.

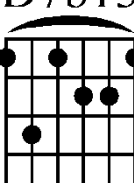
F#m9 7fr.

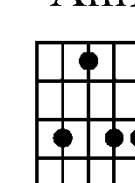
D13 10fr.

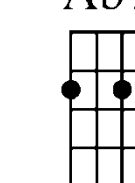
D7b13 10fr.

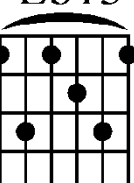
Am9 10fr.

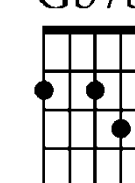
Ab7b5 3fr.

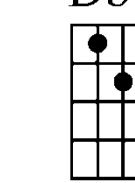
Eb13 11fr.

Gb7b5 4fr.

Db7b5 4fr.

ERSTATNINGSAKKORDER I OPPADGÅENDE BASSLINJE

Utgangspunktet for å bruke erstatningsakkorder i en oppadgående linje er et diatonisk trinn mellom to påfølgende akkorder eller annenhver akkord.

Erstatningsakkorder kan spilles i nedadgående og oppadgående basslinje. Det er opp til utøveren hvor disse akkordene kommer inn. Erstatningsakkorder kan betraktes som en variasjon i kompet.

Erstatningsakkorden i en stigende basslinje er en dim akkord (⑥ og ⑤ streng). I noen tilfeller kan en 9- akkord brukes om basslinjen spilles på ⑤ streng.

Disse akkordene er ”effektakkorder” som bør brukes over kortere tidsrom (ved overgang mellom to akkorder).

Melodi III

The musical notation for Melodi III consists of five staves of music in a single system, all in a key with one flat (B-flat). The notation includes various chords and triplets:

- Staff 1: Chords Gm7, C7b9, Fmaj7, Gm7. Triplets are indicated under the notes.
- Staff 2: Chords Am7, C/G, Fm7, Bb9, Ebmaj7. Triplets are indicated under the notes.
- Staff 3: Chords Em7b5, A7b9, 1. Dmaj7, 2. Dmaj7 G7, Cmaj7. A first and second ending are shown.
- Staff 4: Chords Fmaj7, Bbmaj7, Hm7b5, Bbm7, Am7.
- Staff 5: Chords Ab7b5, G13, Gm7, A7b13, Dm6. Triplets are indicated under the notes.

Kompfigur: Her er en tilfeldig foreslått kompfigur. Eks. 1 spilles uten punktert rytme i bassfiguren, Eks. 2 spiller med punktert rytme i bassfiguren. Velg alternativt en kompfigur etter eget ønske:

Eks.1:

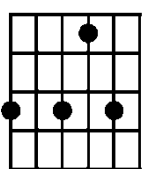
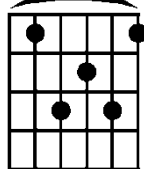
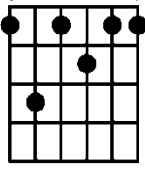
Gm7

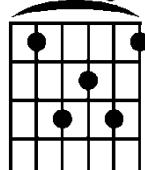
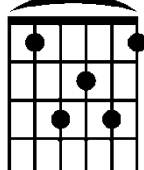
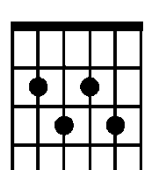
Eks. 2:

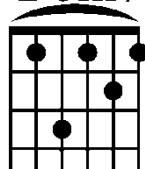
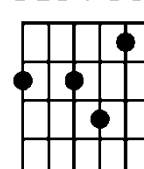
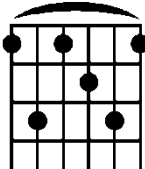
Gm7

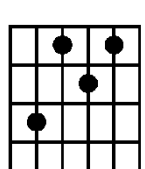
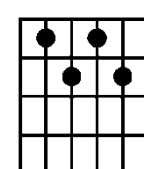
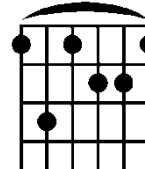
Akkordoversikt

<p>Gm7</p> <p>3 fr.</p>	<p>C7b9</p>	<p>Fmaj7</p>
<p>Am7</p> <p>5 fr.</p>	<p>C/G</p> <p>3 fr.</p>	<p>Fm7</p>
<p>Bb9</p>	<p>Ebmaj7</p> <p>6 fr.</p>	<p>A7b9</p> <p>11 fr.</p>

A7b9 3fr. 3fr. 5fr. 3fr.

Cmaj7 3fr. 3fr. 3fr. 3fr.

Bbm7 3fr. 3fr. 3fr. 3fr.

Dm6 3fr. 3fr. 5fr. 5fr.

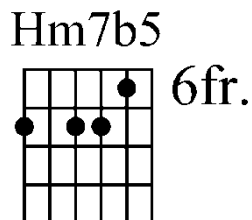
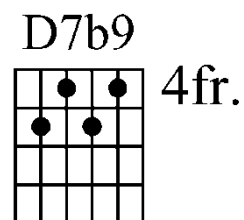
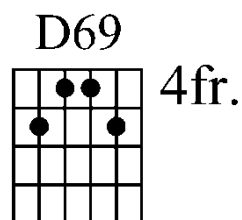
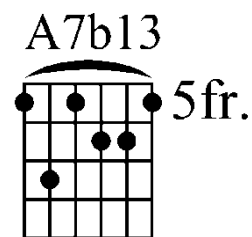
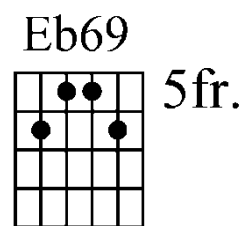
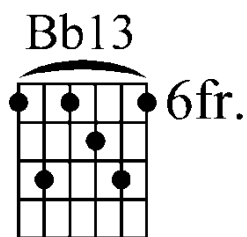
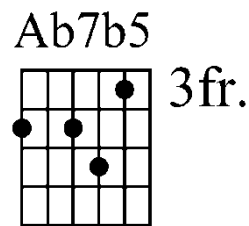
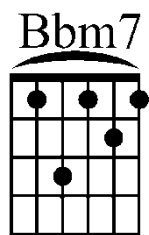
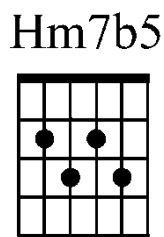
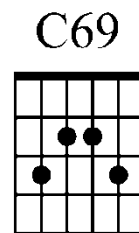
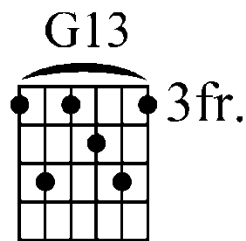
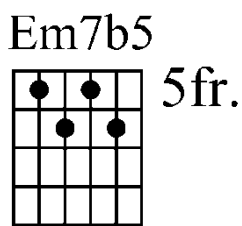
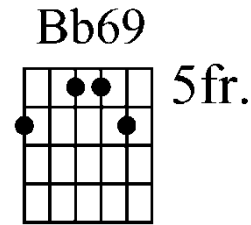
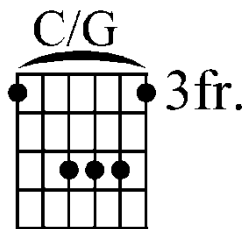
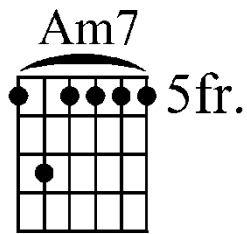
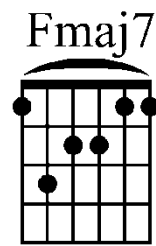
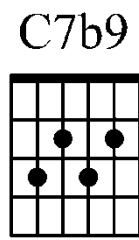
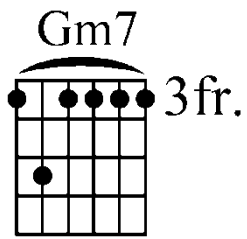
Eksempler på Erstatningsakkordbruk i Melodi III. Oppadgående basslinje:

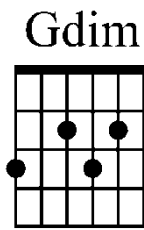
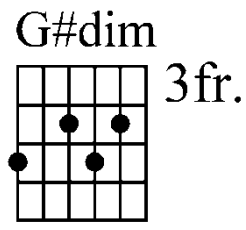
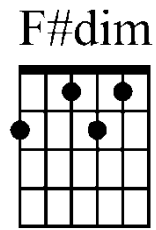
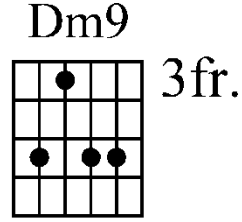
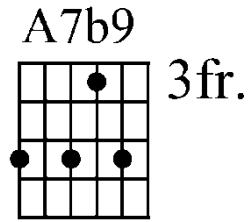
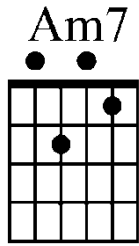
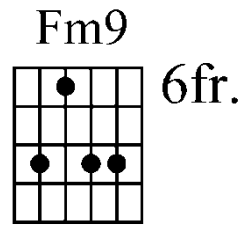
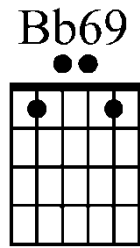
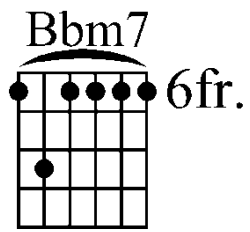
Eks. 1: Takt 3

Eks. 2: Takt 27

Melodi III med akkordforandringer

Akkordoversikt:

KROMATISK OPP- ELLER NEDGANG TIL ALLE AKKORDER

Kromatiske gjennomgangsakkorder ved hjelp av erstatningsakkorder.

Tidligere omtalt er kromatiske erstatningsakkorder i stigende eller nedadgående basslinje. Forutsetningen for erstatningsakkordene var diatoniske trinn mellom to påfølgende akkorder eller mellom annenhver akkord. Denne forutsetningen er nå borte. Prinsippet er kromatisk opp- eller nedgang til hver akkord. Bassen danner ledetone til neste akkord.

Akkordene som settes inn kan betraktes som erstatningsakkorder selv om de ikke erstatter noen akkorder. De kommer i tillegg til de akkordene som er der fra før. Akkordene følger basslinjen.

Erstatningsakkordene er som tidligere omtalt:

Nedadgående: 7b5, 6/9, 9, 9b5 eller 7b9

Oppadgående: Dim

Melodi IV

F#m7   H7   Em7   Am7
 D7   G   Cmaj7   F#m7₃   H7
 Em7   Em6   F#7   1. C7   F#7
 H7   2. H7   Em7

Kompfigur: Her er en tilfeldig foreslått kompfigur. Eks. 1 spilles uten punktert rytme i bassfiguren, Eks. 2 spiller med punktert rytme i bassfiguren. Velg alternativt en kompfigur etter eget ønske:

Eks. 1:

F#m7   H7

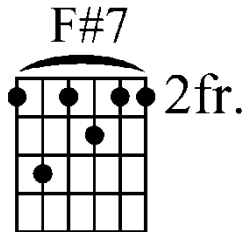
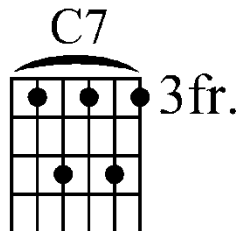
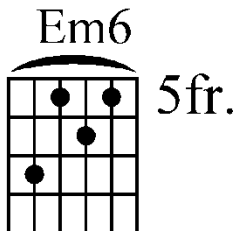
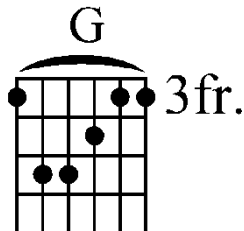
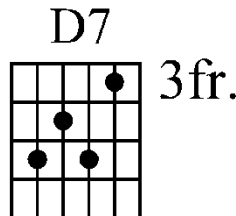
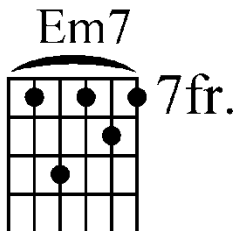
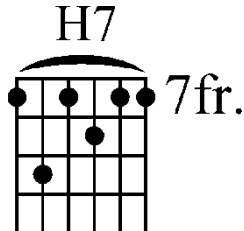
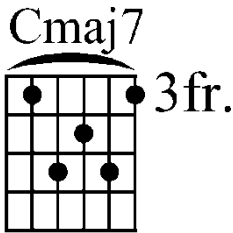
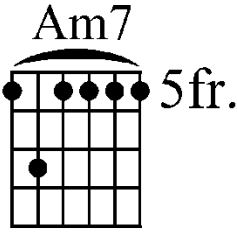
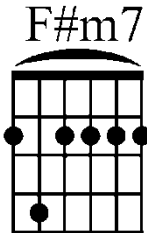
T: 10 10 10 10 7 7 7 7 7
 A: 9 9 9 9 8 8 8 8 8
 B: 11 11 11 11 7 7 7 7 9

Eks. 2:

F#m7   H7   Em7

T: 10 10 10 10 7 7 7 7 7
 A: 9 11 11 11 8 8 8 8 8
 B: 9 9 9 9 7 7 9 9 7

Akkordoversikt:

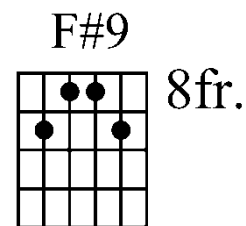
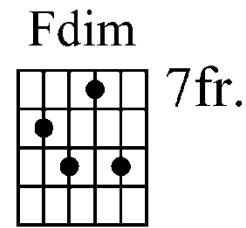
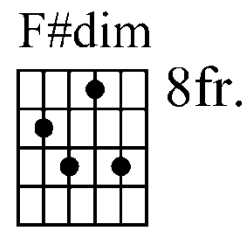
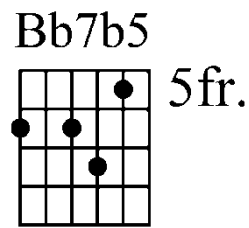
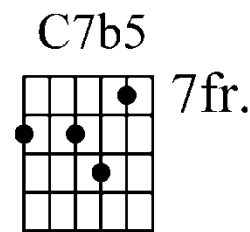
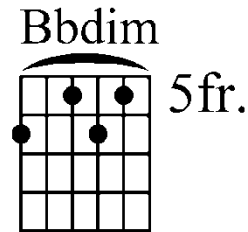
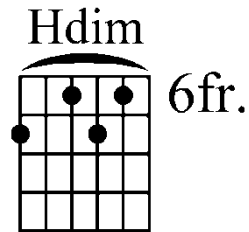
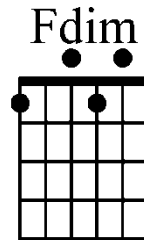
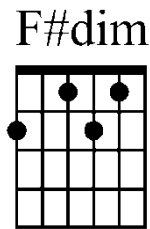
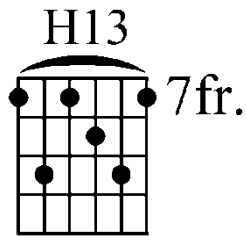

Melodi IV med akkordförändringar:

F#m9   H7b13   Em9   Am7
 D9   G69   C69   F#m9   H7b13
 Em9   C#m7b5   F#9   1. C13   F#9
 H13   2. H7b13   Em9

Akkordöversikt:

<p>F#m9</p> <p>7fr.</p>	<p>H7b13</p> <p>7fr.</p>	<p>Em9</p> <p>5fr.</p>
<p>Am7</p> <p>5fr.</p>	<p>D9</p> <p>4fr.</p>	<p>G69</p> <p>9fr.</p>
<p>C69</p> <p>7fr.</p>	<p>C#m7b5</p> <p>8fr.</p>	<p>C13</p> <p>8fr.</p>

Eksempler på Kromatisk opp- eller nedgang til alle akkorder:

Eks. 1: Takt 1 til 5

F#m9 C7b5 H7b13 F69 Em9 Bb7b5 Am7

Eks. 2: Takt 6 til 10

D9 F#dim G69 Hdim C69 Fdim F#m9 Bbdim H7b13

Om en velger opp eller nedgangs akkorder eller en kombinasjon av disse er det opp til utøveren å velge. Personlig smak, hva som passer best i sammenhengen eller erfaring vil avgjøre hvilket valg som blir foretrukket. Dette er en variasjon i kompet og skal brukes over et kortere tidsrom.

OMARRANGERE MELODIER FRA ANDRE SJANGRER TIL BOSSA NOVA

Melodier fra for eksempel Standardjazz kan forandres og spilles som Bossa Nova.

- Melodirytmen forandres så den blir mer synkopert

- Akkordene forandres, slik at de blir klangligtypiske for Bossa Nova.

Melodi V

Am Dm7 G7 Cmaj7

F Dm E7 Am

Dm G7 Cmaj7

Dm G7 C

Detailed description: The image shows four staves of musical notation for 'Melodi V'. The first staff has chord symbols Am, Dm7, G7, and Cmaj7 above it. The second staff has F, Dm, E7, and Am below it. The third staff has Dm, G7, and Cmaj7 below it. The fourth staff has Dm, G7, and C below it. The melody consists of eighth and quarter notes with some syncopation.

Kompfigur: Her er en tilfeldig foreslått kompfigur. Eks. 1 spilles uten punktert rytme, Eks. 2 spiller med punktert rytme i bassfiguren. Velg alternativt en kompfigur etter eget ønske:

Eks. 1:

Am Dm7

T A B

Detailed description: This block shows a guitar chord progression for 'Eks. 1'. The top staff is a treble clef with a C-clef, showing chords Am and Dm7. The bottom staff shows the bass line with fingerings for the thumb (T), index (A), and middle (B) fingers. The bass line consists of a sequence of notes: 5, 7, 7, 7, 5, 7, 7, 7, 5.

Eks. 2:

The musical score is in C major and common time. The treble clef staff shows a sequence of chords: Am (5 fret), Dm7 (5 fret), and G7 (3 fret). The bass staff provides the following fret numbers for the strings: T (5), A (7, 7, 7, 7), B (5). The Am chord is played at the 5th fret, Dm7 at the 5th fret, and G7 at the 3rd fret.

Akkordoversikt:

The diagram illustrates the following chord shapes and fret positions:

- Am**: 5 fr. (5th fret)
- Dm7**: 5 fr. (5th fret)
- G7**: 3 fr. (3rd fret)
- Cmaj7**: 3 fr. (3rd fret)
- F**: (no fret number shown)
- Dm**: 5 fr. (5th fret)
- E7**: 5 fr. (5th fret)
- C**: 3 fr. (3rd fret)

Melodi V med akkordforandringer tilnærmet I posisjon:

Am9   Dm9   G13   G7b13   C69

F13   Hm7b5   Fmaj7   E13   E7b13   Am9

Dm9   G13   G7b13   C9   C#dim

Dm9   G13   G7b13   C69

Akkordoversikt:

Am9   G13   C69

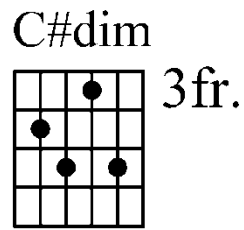
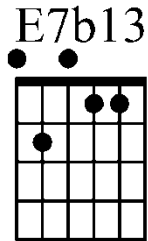
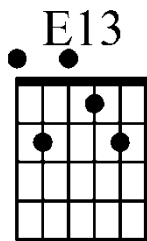
5 fr.   3 fr.

Fmaj7   C9   Hm7b5

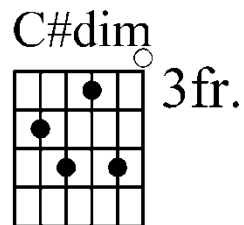
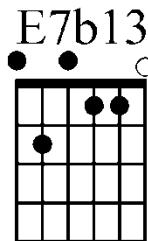
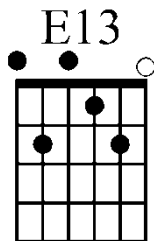
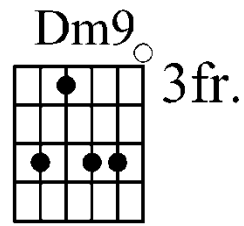
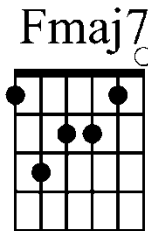
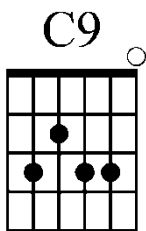
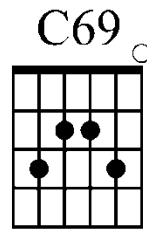
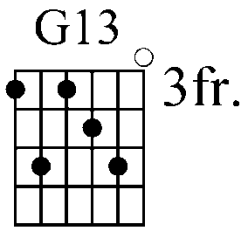
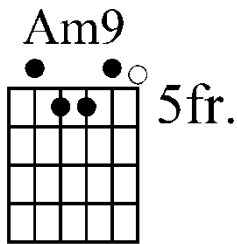
Dm9   G7b13   F13

3 fr.   3 fr.

Som variasjon i akkompagnementet kan noen av akkordene spilles med ① streng i tillegg. Akkorden spilles da på ① ② ③ streng – dette som en effekt eller variasjon i akkompagnementet. Akkompagnementet kan også veksle mellom ① ② ③ streng og ② ③ ④ streng. I disse akkordene kan ① streng spille med:

Melodi V med akkordforandringer tilnærmet X posisjon:

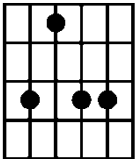
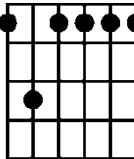
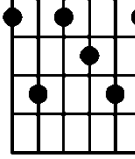
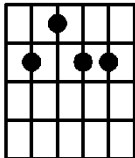
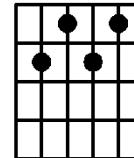
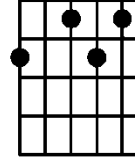
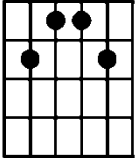
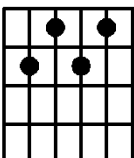
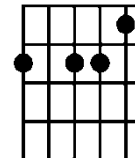
Am9   Dm7   G9   G7b9   C13

F69   Hm7b5   F69   E9   E7b9   Am9

Dm7   G9   G7b9   C13   C#dim

Dm7   G9   G7b9   C13

Akkordoversikt:

<p>Am9</p> <p>10fr.</p>	<p>Dm7</p> <p>10fr.</p>	<p>C13</p> <p>8fr.</p>
<p>G9</p> <p>9fr.</p>	<p>G7b9</p> <p>9fr.</p>	<p>C#dim</p> <p>8fr.</p>
<p>F69</p> <p>7fr.</p>	<p>E7b9</p> <p>6fr.</p>	<p>Hm7b5</p> <p>6fr.</p>

Ab7b5 3 fr.

Gb7b5

Db7b9 3 fr.

E9 6 fr.

Eksempler på erstatningsakkorder i nedadgående basslinje:

Eks. 1: Takt 1- 5

Am9   Dm9   G13   G7b13   C69   F13

Ab7b5   Gb7b5   (Fmaj7)

Eks. 2: Takt 2 – 4

Dm9   G13   G7b13   C69

Db7b9   (Db7b9)

Eksempel på kromatiske erstatningsakkorder:

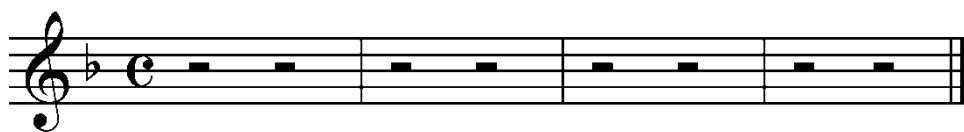
Eks. 1: Takt 1-4

Am9   Eb69   Dm9   Ab7b5   G13   G7b13   C69   Edim

Eks. 5:

F Maj7   G $\flat$ 7b5   F Maj7   G $\flat$ 7b5

Eks. 6:

F Maj7   C7#9   F Maj7   G $\flat$ 7b5

Eks. 7:

F Maj7   G $\flat$ 7b5   F Maj7   C7#9

Eks. 8:

F Maj7   E $\flat$ /F

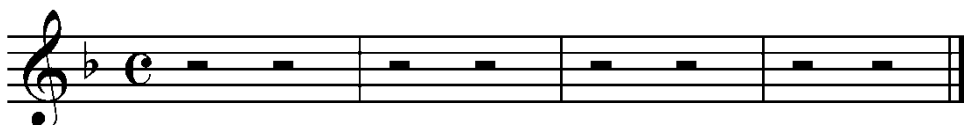
Eks. 9:

Gm7   C9

Eks. 10:

Gm7   G $\flat$ 7b5   F Maj7

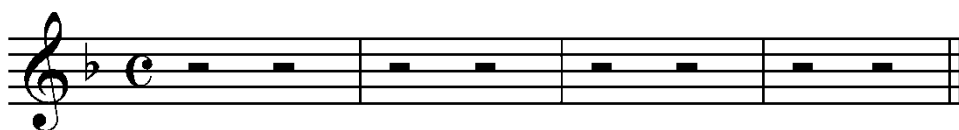
Eks. 11:

Am7   D7b9   Gm7   C7b9   F Maj7

Eks. 12:

F^{Maj}7   F^{#dim}   G^m7   C⁹

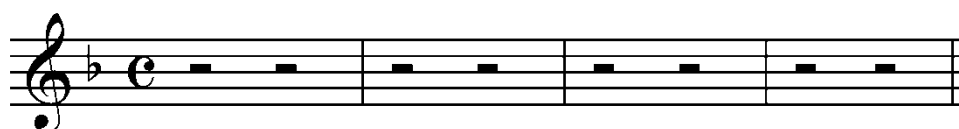
Eks. 13:

A^m7   A^b7^b5   G^m7   G^b7^b5

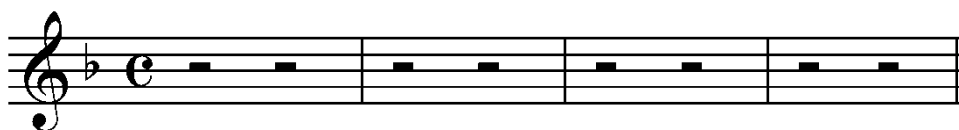
Eks. 14:

F⁶9   E^b6⁹

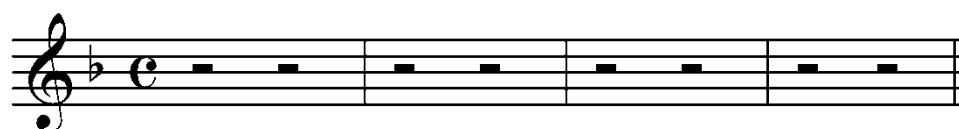
Eks. 15:

F^{maj}7   E^b^{maj}7

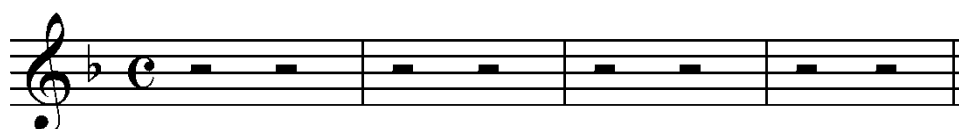
Eks. 16:

F⁶9   E^b6⁹   F⁶9   E^b6⁹

Eks. 17:

F⁶9   C^m7   F⁶9   G^b6⁹

Intro/Outro med fire takter –rytmen stopper i fjerde takt.

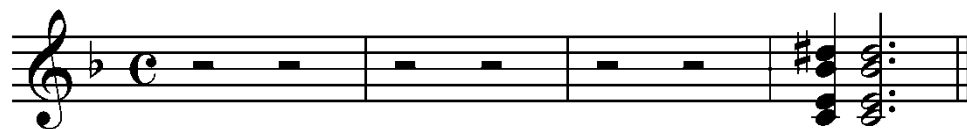
Eks. 1:

F Maj7   C7#9   F Maj7   C7#9

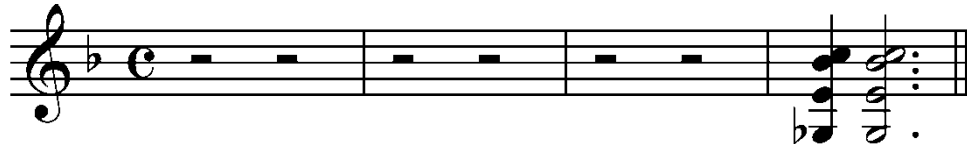
Eks. 2:

F Maj7   Gb7b5   F Maj7   C7#9

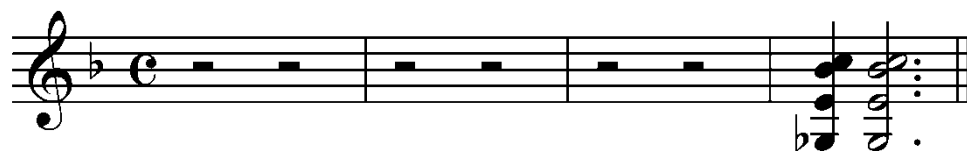
Eks. 3:

F Maj7   Gb7b5   F Maj7   Gb7b5

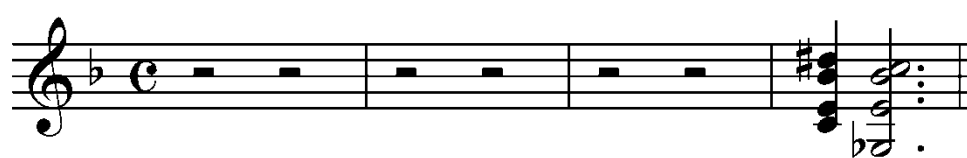
Eks. 4:

F Maj7   C7#9   F Maj7   Gb7b5

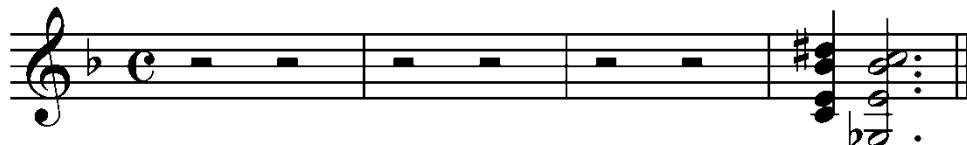
Eks. 5:

F Maj7   C7#9   F Maj7   C7#9 Gb7b5

Eks. 6:

F Maj7   Gb7b5   F Maj7   C7#9 Gb7b5

Eks. 7:

F^{Maj}7   C7^{#9}   F^{Maj}7   C7^{#9}

Eks. 8:

F^{Maj}7   G^b7^{b5}   F^{Maj}7   G^b7^{b5}

Eks. 9:

F^{Maj}7   G^b7^{b5}   F^{Maj}7   C7^{#9}

Eks. 10:

F^{Maj}7   C7^{#9}   F^{Maj}7   G^b7^{b5}

Eks. 11:

F^{Maj}7   C7^{#9}   F^{Maj}7   C7^{#9} G^b7^{b5}

Eks. 12:

F^{Maj}7   G^b7^{b5}   F^{Maj}7   C7^{#9} G^b7^{b5}

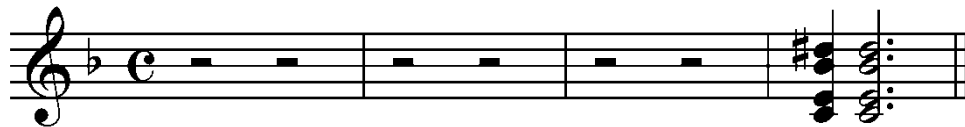
Eks. 13:

F Maj7   C7#9   F Maj7   C7#9

Eks. 14:

F Maj7   Gb7b5   F Maj7   C7#9

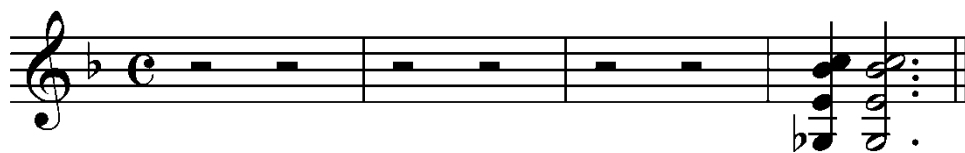
Eks. 15:

F Maj7   Gb7b5   F Maj7   Gb7b5

Eks. 16:

F Maj7   C7#9   F Maj7   Gb7b5

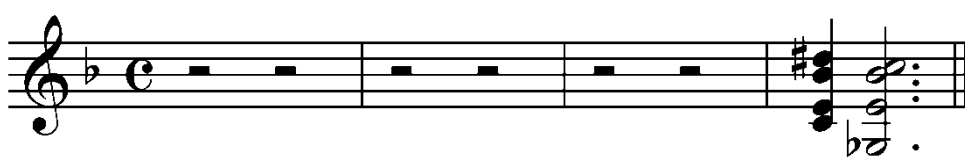
Eks. 17:

F Maj7   C7#9   F Maj7   C7#9 Gb7b5

Eks. 18:

F Maj7   Gb7b5   F Maj7   C7#9 Gb7b5

Eks. 19:

F^{Maj}7   C7^{#9}   F^{Maj}7   C7^{#9}

Eks. 20:

F^{Maj}7   G^b7^{b5}   F^{Maj}7   G^b7^{b5}

Eks. 21:

F^{Maj}7   G^b7^{b5}   F^{Maj}7

Eks. 22:

F^{Maj}7   C7^{#9}   F^{Maj}7   C7^{#9} G^b7^{b5}

Eks. 23:

F^{Maj}7   G^b7^{b5}   F^{Maj}7   C7^{#9} G^b7^{b5}

TORE MORTEN ANDREASSEN FIGENSCHOW
KARSTEN ANDERSEN

Gitarkompbok 5

Bossa Nova for fingerspillsgitar

Hvordan komper man Bossa Nova?
Hva kjennetegner denne musikken og
hvilke kompfigurer er det vanlig å bruke?
Dette og andre temaer tas opp og forklares
i denne boken.

Boken er ment for deg som ønsker å lære
mer om ulike måter å kompe på

Ved hjelp av melodieksempler gjennomgås
ulike typer komp med fingerspillsteknikk.
Grunnprinsippet er at gitaren alene skal
kunne låte som et fullverdig komp.
Det vil si at man spiller både bass/akkord
og rytmeseksjonsfigurer.

Gjennom boken blir du kjent med
kompteknikker som viser hvordan du kan
spille bassfigurer sammen med akkordene.
Kompeksemplene forklares både ved
hjelp av noter og tabulatur.
Hvert melodieksempel følges av
illustrasjoner som viser kompfigurer og
akkorder

Tore Morten Andreassen Figenschow
Førsteamanuensis i rytmisk gitar ved
Universitetet i Tromsø, Musikkonservatoriet, siden 2000. Utdannet ved Berklee College of Music & Drama i London, Musikkonservatoriet i Tromsø og Kristiansand.

Karsten Andersen
Førstelektor i gitar ved Unversitetet i Tromsø, Musikkonservatoriet, siden 1975. Utdannet ved Musikkhøgskolen i Oslo og Guildhall School of Music & Drama i London. Debuterte som gitarist i 1980.

Andreassen Figenschow og Andersen har i samarbeid utgitt:
Gitarkompbok 0, 1, 2, 3, 4 samt
12 notearrangementer.

TMA MUSIC NR 8/2012
ISMN 979-0-706693-08-8
ISBN 978-82-92985-02-1

